

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1988 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

№ 76 (6.565)

1988 йил 2 апрель, шанба

Бэхоси 3 тийим

Истиқболга интилаётганлар

○ Доҳиймиз В. И. Ленин коммунистлик шанбалликларини коммунизм куртаклари деб атаган эди. Яна бир неча кундан кейин, 16 апрелда минглаб ишчи-хизматчилар ҳақ олимай, зарбдорона меҳнат қилиб дохийи васиятларига ўз саноқатларини яна бир бор намоён этадилар. Улар орасида Тошкентдаги экскаватор ремонтни таъриба-механика заводи коллективни ҳам бўлади. Корхона партия комитетидан хабар қилишларича, коллектив шанбалликни юксак кўтаринки руҳда нишонлашга тайёрланиш билан бир қаторда Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига ҳам зарбдорона меҳнат қилипти. Бунинг уларнинг биринчи квартал ишлаб чиқариш планини мундтадидан анча илгари адо этгани ҳам ақвол кўрсатиб турибди.

○ Қўшғина ишлаб чиқариш илгирлари

ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этмоқдалар. Улар орасида темирчилик-пресслаш цехидан Н. Солядов, қувоқ цехидан Қолиловчи М. Зайцев, дуалдор Ш. Юсупов ва бошқалар бор.

○ Ҳозирги пайтда партия анжумани шарафига конкрет амалга ошириладиган ишлар программаси асосида ўзаро социалистик мусобақа қизғин борапти. Бу ишлар орасида «Э-652» маркали экскаваторларни йиғиш, дизелларни сифатли ремонтдан чиқариш, экскаватор «хартумлар»ни тайёрлаш сингари тадбирлар бор. Темирчилик-пресслаш цехи, металл-конструкциялар, экскаватор ремонтни участкалари ишчи-хизматчилари ўртасида айниқса ташаббускорлар қўш.

КПСС Марказий Комитети СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 31 март куни бўлиб ўтган мажлисида колхозчиларнинг Бутуниттифоқ IV съезди якунилари кўриб чиқилди. Съезд совет намяти ҳаётида муҳим иқтисодий-сиёсий воқеа бўлганини, кооператив харақатини янада ривожлантириш стратегиясини ишлаб чиқишга катта ҳисса қўшганини таъкидлади.

Съезд колхозчи деҳқонлар КПССнинг қайта қуриш йўлини яқдиллик билан қўллаб-қувватлаб, СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш учун куч-ғайратларини ошираётганлигини, мамлакат агро-саноат комплекси фаолиятида туб ўзгаришларни рўйбга чиқариш, хўжалик юретиш иқтисодий механизмининг тақомиллаштириш, актив социал сиёсатини амалга ошириш йўлига қўшилганлигини кўрсатди.

Съезд қишлоқ хўжалигини қайта қуришдаги дастлабки таърибани умумлаштириб, колхозларга нисбатан маъмуриятчилик ва буйруқ-бозир асосларини тугатиш учун қурашни изчиллик билан олиб бориш зарурлигини таъкидлади. Делегатлар ҳамма ерда хўжалик юретишнинг янги методлари — тўла хўжалик ҳисоби, ишқари пудрати, жумладан оилавий пудрати, кооператив асослари жорий этишга, иқтисодий рағбатлантириш ва қишлоқ ҳаётининг социал соҳаларини яхшилашнинг этилган масалаларини ҳал этиш муҳимлигига катта эътибор бердилар.

Қайта қуришда амалга оширишда кооперациянинг катта имкониятларидан фойдаланиш, кооператив ҳаёқатининг энг асосий ленинча принципларини қарор топтиришда съезднинг материаллари ва ҳужжатлари принципал аҳамиятга эгадир. Съезд маъқуллаган «СССРдаги кооперация тўғрисида» СССР Қонуни лойиҳаси ва колхознинг Намунавий Устави экономиканинг кооператив секторини мамлакат халқ хўжалик комплексининг бошқа соҳалари билан тенг ҳуқуқли ҳолатга қўйди, чинакам демократиянинг намоён бўлиши, колхозчиларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш учун ҳуқуқий асослар берди.

Марказий Комитет Сиёсий бюроси делегатлар нутқларида баён этилган озиқ-овқат маҳсулотлари ва қишлоқ хўжалик хом ашёси етиштиришнинг тез қўлайлиги учун ҳозирча яратилган иқтисодий потенциалдан яна ҳам самаралар фойдаланишга қишлоқ меҳнатқилларининг иштилоқларини қўллаб-қувватлади. Съездда муҳокама қилинган проблемалар юзасидан планлаштириш ва хўжалик органлариға тегишли топириқлар берилди.

Сиёсий бюро мамлакат бинокорлик материаллари саноатини бошқаришни тақомиллаштириш юзасидан ҳуқуқлар киритган тақдирларни маъқуллаб, бошқарушнинг самарадорлигини ошириш, раҳбарликнинг иқтисодий методларини кучайтириш, шунингдек иттифоқдор республикалар ва маҳаллий органлар мустақиллигини кенгайтириш, территориялар тараққиёти масалаларини комплекс ҳал этишда уларнинг роли ва маъсулятигини ошириш мақсадида СССР Бинокорлик материаллари саноати иттифоқ-республика министилрини умумиттифоқ министилриниға айлантириш зарур деб топилиди. Республика бинокорлик материаллари саноатига раҳбарлик қилиш бевосита итти-

фоқдор республикалар Министрлар Советлари зиммасига юкланади.

Мажлисида кооператив уй-жой қурилишини ривожлантиришнинг жадаллаштириш масаласи кўриб чиқилди. Муҳокама чоғида бундай қурилишни кенг қўламда авж олдириш 2000 йилга қадар ҳар бир совет оиласини алоҳида квартира ёки шахсий уй-жой билан таъминлаш юзасидан партия ўртага қўйган вазифани бажаришда муҳим аҳамиятга эга бўлиши таъкидланди. Шу билан бирга уй-жой кооперациясини ривожлантиришда мамлакатда содир бўлган аҳвол аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжларига жавоб бермайд.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Сиёсий бюро маъқуллаган қарориди аҳолининг уй-жой бўлган эҳтиёжларини қондиришнинг кооператив принциплари ва формаларини тақомиллаштириш юзасидан таъкидлий, молиявий-иқтисодий ва социал-ҳуқуқий тадбирларнинг кенг комплекси белгиланди. Уй-жой қурилиш кооперативларини бундан буюн ҳам ривожлантириш билан бир қаторда кооперациянинг янги формасини — корхоналар ва маҳаллий органлар қурган уй-жойларини сотиб олиш ва ундан фойдаланиш учун иқтисодий асосида тузилган гражданларнинг уй-жой кооперативларини жорий этиш кўзда тутилмоқда. Корхоналар, қурилиш таъкилотлари ва маҳаллий органларнинг кооператив уй-жой қуришда иқтисодий манфаатдорлигини ошириш, бу кооперативларга кредит беришнинг имтиёзли шартларини белгилаш назарда тутилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан 1988—1995 йилларда Москва области социал соҳасини ривожлантириш тадбирларини маъқуллабди. Москва шаҳри билан ягона халқ хўжалик комплексини таъкидлаётган область аҳолиси турмуши шарафига уй-жой-коммунал ва маданий-маиший қурилиш суръатларини анча жадаллаштириш, ишлаб чиқариш ва социал инфраструктуранинг ривожлантиришда содир бўлган номунавосиликни бундан тараф этиш назарда тутилмоқда. Ўн учинчи беш йилда уй-жойларини фойдаланишга топиришнинг ўн иккинчи беш йилдалик-гига нисбатан 1,4 барабар қўлайлиги мўлжалланмоқда. Болалар муассасалари, поликлиникалар, касалхоналар, клублар ва бошқа социал-маданий объектлар қуриш мисоллари кенгайди.

Сиёсий бюро СССР Ички ишлар министилрининг системасидаги сиёсий органлар тўғрисидаги Низоми таъкидлаб, ана шу органларнинг ягона таъкидлий структуранинг барпо этиш ва уларнинг ишчи янада тақомиллаштириш билан боғлиқ бўлган тадбирларини белгилди. Ана шу тадбирларнинг қай-бу қилишнинг социалистик қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботини мустаҳкамлаш, граждандарнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилишнинг кучайтириш мақсадида ички ишлар органлари фаолиятига партия-вий-сиёсий таъсирини кучайтиришга ёрдам беради.

Мажлисида М. С. Горбачевнинг Италия Компартияси Бош секретари А. Натта билан учрашув тўғрисидаги ахборот тингланди. Ички партия мулоқотининг самарали бўлаётгани, бу мулоқот қучуқлашиб ва бойиб бораётганидан мамнуни-

ят изҳор этилди. КПСС бутун қитъа доирасида тинчлик, хавфсизлик, ўзаро фойдали ҳамкорликни таъминлаш мақсадида Умумевропа мулоқотига янги омил бахш этиш учун бундан буюн ҳам компартиялар билан, шунингдек Европадаги барча сўл кучлар билан муносабатларини ривожлантириб бораверишни муҳим деб ҳисоблайди.

Э. А. Шеварднадзеининг 21—23 март кунлари Вашингтонда АҚШ президенти Р. Рейган билан суҳбатлари ва давлат секретари Ж. Шульц билан олиб борган музокаралари тўғрисидаги ахбороти тингланди. Америка раҳбарияти билан алоқалар халқаро хавфсизликнинг муҳим проблемалари, регионлардаги ўткир можароларни бартараф этиш масалалари, гуманитар ҳамкорлик ва йикки томонлама муносабатлар проблемалари юзасидан иккала мамлакат ўртасида олиб борилаётган сиёсий мулоқотни ривожлантиришда муҳим босқич бўлди. Ракета ҳужумидан мудофаа шартномаси 1972 йилда қай тахлитда имзоланган бўлса худди шундай тарзда риол қилиб, стратегик ҳужум қуроқларини 50 процент қисқартириш тўғрисидаги шартномани тайёрлаш муҳокама қилинган масалалар марказида бўлди.

Шу йил 29 май — 2 июнь кунлари олий даражада бўладиган Совет — Америка учрашуви чоғида стратегик ҳужум қуроқлари — ракета ҳужумидан мудофаага оид ҳужжатлар комплексини имзоланишга имкония борица тахт қилиб қўйилиши учун уларни ишлаб чиқиш мақсадида ишни жадал давом этиришга Совет томони қатъий азму қарор берганлиги таъкидланди. Равшани, бунинг учун Америка томони ҳам худди шундай ҳарақат қилишни керак.

Вашингтондаги музокара-лар чоғида Афғонистон атрофидаги вазиятни Женева битимлари неғизда сиёсий йўл билан бартараф этишга Америка томони тайёрлиги, деб илгари билдирилган фикрдан АҚШ амалда чекланганини аён бўлиб қолганилиги таъкидланди. Шунинг хисобга олиб, маъқул масала хусусида бундан буюнги тадбирларимизнинг вари-антлари кўриб чиқилди.

Сиёсий бюрода Варшава Шартномасига аъзо бўлган давлатлар ташқи ишлар министилари комитетининг Софийда бўлиб ўтган навбатдаги мажлиси якунилари муҳокама қилинди. Иттифоқчи давлатларнинг қуроқларини поғтасини тўхтатиш ва бундай поғтанинг космога оид чикилишига йўл қўймаслик, эндиғина бошланган қуроқсизлашни жараянига муқаррар тўс бериш ва ривожлантириш, халқаро вазият ривожиди янбоий тенденцияларни қучуқлаштириш мақсадида бундан буюн ҳам қуч-ғайрат сарфлаш юзасидан эришилган ахдлашувлар маъқулланди.

Н. Н. Слюньков, Ю. Д. Маслов, В. М. Камневнинг Совет Иттифоқида амалий вазит билан келган Вьетнам Коммунистик партиясини Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Марказий Комитет секретари До Мюй билан музокаралари якунилари маъқулланди. Совет — Вьетнам иқтисодий ҳамкорлигининг самарадорлигини янада ошириш тадбирлари белгиланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида КПСС XXVII съезди белгиланган иқтисодий ва социал сивасатини амалга оширишнинг бошқа баъзи масалалари ҳам кўриб чиқилди.

га эришилди, шундан 4000 сўми ўн иккинчи беш йилда қўйилган ўтказилди. Шу билан бирга корхона ҳолисига 10.000 туп қўчат ўтказилди. 2 тонна металл долом жамгарилди, 500 метр суғориш шаҳобчалари созиланди.

Коммунистик шанбаллик билан берилаётган ҳар бир ишчи 48 сўмлик иш бажариш билан ўз ҳиссасини қўшишга ахд қилган.

А. АБДУРАХИМОВ.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Эртага—Геологлар куни

Ассалом, тоғлар!

— Ада, мени ҳам тоғқа олиб чиқинг. — Юрақод, Зумрад, Исминини қўйишда тоғларнинг қимматбаҳо тоғидек умринг бебаҳо бўлсин деб ният қилувдир.

— Мен ҳам бораман! — югуриб келди Ляля.

Бу исм ҳам билсангиз тоғ тоғлариниғ доласи шаънини қўйилган.

— Мен, мен-чи... — дейишди бараварига Гавҳар билан Забаржат.

Бир эътибор беринг-а, уларга ҳам энг қимматбаҳо ноёб тоғлар номи берилган!

Ўз опаларида Феруза ҳам четда қолгани йўқ.

Уша куни Ленин мукофоти лауреати, атоқли геолог, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Иброҳим Ҳамроев бештала қизини Самарқанд яқинидаги Қоратепе тоғидан Анжирли сойга олиб чиқди. Қуёш нурлари сочлари попуқдай ёйилган ширин-шакар қизлари Зумрад, Ляля, Гавҳар Забаржат ва Ферузаларга қўз қамаштиргудек оташнафас бир жило бағишларди...

— Бу воқеага кўп бўлгани йўқ. Ширин тушдек эди гўё, — дейди бугунги «Замондошимиз» меҳмони, Х. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институтининг илмий ходими Ляляхон Ҳамроева. Унинг айтишича, Анжирли сойга чиққан ўша беш қиздан уч нафари — Зумрад, Гавҳар ва ўзи ота изидан бориб, геолог бўлишган. Зумрад — геология-минералогия фанлари кандидати, Гавҳар — геолог-инженер, ҳозир ТошПНДА аспирант, Забаржат ҳозирча «Ўй бекаси». Укаси Алишер ҳам инженер-геолог бўлди. Кенжа ўғил Улугбек эса ҳозир ўқувчи, унинг нияти ҳам опалари ва акаси изидан бориб геолог бўлиш. Биргина Феруза врачлик касбининг танадди. Айтганча, оналари Меҳрибон ая — библиограф, Пенсияда. Ўн тўрт неваранинг бувиеси, Қизқарли китоблар ўқиб беради.

Бир пайтлар адасининг изидан тоғқа борган Ляляхоннинг ўзи энди ўғиллари Жамшид ва Жасурин тоғқа бошлаб борапти.

— Ассалом, тоғлар!

Ҳамид ИКРОМОВ.

СУРАТДА: Ляляхон Ҳамроева.

Т. Каримов фотоси.

Бизга мактуб йўллабсиз

Оқшомхон истаклари

Газета саҳифаларини биргаликда тайёрлаймиз

№ 3 (13)

Ўртоқ Михаил Сергеевич Горбачев КПСС Марказий Комитетида оммавий ахборот воситалари, идеология муассасалари ва ижодий союزلарнинг раҳбарлари билан учрашувда «Қайта қуришнинг боришига сиёсий нуқта назардан баҳо берадиган бўлса, унинг асосий майдонига халқ шахдам қадамлар билан чиқибётганлиги энг муҳим омилдир», деб таъкидлаган эди.

Шу маънода олиб қараганда «Тошкент оқшоми» газета редакциясининг омма билан мулоқоти кун сайин мустаҳкамлашиб борапти, газета саҳифаларида ҳаммиларларимиз тақдир этган фикр ва мулоҳазалар асосида янги рубрикалар, туркум материаллар пайдо бўлипти. Айниқса, февраль ва март ойларида «Тошкент оқшоми» саҳифаларида «Ишончли мулоқот» ва «Қўнғилдаги гап» рубрикаларининг очилиши ҳамшаҳарларимизга га мазкур бўлиб, улар редакцияга йўллаган кўнғил-кўп мактубларида шахримизда қизғин давом этаётган қайта қуриш ҳақида, қайта қуриш ишига ров бўлаётган муаммолар хусусида, уларнинг шу борадаги фикр-мулоҳазалари, ўйлаб юрган тақдирларини айтмоқдалар, шуни қайд қилиб, улар бизга хатлар йўллашиб, газета саҳифаларини биргаликда тайёрлашга мавзоси улуғ кўнғиллар.

○ Оқшомхонлардан Ж. Мусаев, Р. Бақобов, Р. Ризаева ва бошқа ўртоқлар Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан «Тарихнинг ўчмас саҳифалари» рубрикаси остида сериали равишда бериб борилаётган мақолаларни қизғин билан ўқиб чиқиб, уларнинг низоҳот этишган. Бугун биз газетанинг иккинчи саҳифасида тарих фанлари доктори А. Акрамовнинг РКП (б)нинг IX Бутуниттифоқ конференцияси қандай ўтганини, унда қандай масалалар муҳокама қилинганлиги тўғрисидаги мақоласини ёритмоқдамиз.

○ «Ишончли мулоқот» рубрикасига келган қўнғина мактубларда оқшомхонларимиз Хотира қўнғина бағишлаб берилаган материаллар уларга мазкур бўлганлигини таъкидлашиб, инсоннинг ахли ишлари, уни қадрлаш тўғрисида бундан буюн ҳам мақолалар беришни илтимос қилишган. Ана шу илтимосларни нобатга олиб бугун

биз шоир Барот Исроиқнинг Ўзбекистон ССР халқ шоири, устоз Миртемир ҳақидаги хотираларини эълон қилмоқдамиз.

○ Оқшомхонлардан М. Норматова, Ш. Жаллолов, Р. Камоловаларнинг истакларини ҳам бажо келтирдик: шифокор Абдураҳим Умаровнинг яхши, инсоний фазилатлар тўғрисидаги мақоласини ёритмоқдамиз.

○ Юнусовдор массивида истиқомат қилувчи хизматчи Назира Абдуқодирова редакцияга мактуб йўллаб, «Вир асар тарихи» рубрикаси остида Ўзбек совет адабиётининг биринчи романи бўлган Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар» ҳақида ҳикоя қилишганини сўраган. Оқшомхоннинг ана шу илтимосига кўра газета муҳбири Темур Убайдуллоев буюк адабнинг ўли Ҳабибулло Қодирий билан учрашиб у билан суҳбатлашди. Ана шу суҳбат газетанинг учинчи саҳифасида берилоқда.

○ Бир группа оқшомхонлар А. Каримов, Д. Ғафурова, М. Дустамов ва бошқаларнинг илтимосларига кўра фалсафа фанлари кандидати, доцент Карим Маҳмудовнинг «Ипакдан тайёрланган оқват» мақоласини, доринишунс Уйғун Абдуллоевнинг «Эман — қўланакс майдон» сарланма ҳикояи ишқибозлари ва турфа олам ажайиботларини қизқиб ўқийдиган мухлисларнинг ҳам илтимосларини бажо келтирдик.

○ Ҳадемай биринчи лига футбол командалари ўртасида мамлакат чемпионати ўйинлари бошланди. Бир группа футбол ишқибозлари редакцияга хат йўллашиб, «Пахтакор» командасининг бу йил ўз майдонида ва ўзгалар майдонида ўтказадиган учрашувларининг ўйи жадаллигини беришганини сўрашган. Уларнинг ҳам илтимосини бажо келтирдик.

○ Хурматли «Тошкент оқшоми» мухлислари! Газета саҳифасида яна қандай мавзуданги мақолаларни ўқиш истайдигансиз, газетанда Сиз қайси соҳа кишилари билан ўз мулоқотингиз, улар билан дилдан суҳбатлашмоқчисиз? Ана шулар ҳақида бизларга ёзиб юборишни унутманг. Сизларнинг илтимосларингизни, албатта нобатга оламиз.

«Ишончли мулоқот»

ХУРМАТЛИ ОҚШОМХОНЛАРИ

«Тошкент оқшоми» газетаси редакцияси қошида ташкил этилган «ИШОНЧЛИ МУЛОҚОТ»нинг телефон орқали навбатдаги учрашув 4 апрель, душанба куни соат 10 дан 12 гача, сўнг соат 14 дан 16 гача бўлади.

○ Саволларни назарда тутиб.

1. «ОҚШОМ» ГАЗЕТАСИ САҲИФАЛАРИДА ҚАЙСИ МАҚОЛАЛАР СИЗГА МАНЗУР БУЛДИ. НИМА УЧУН?

2. ГАЗЕТАДА БОСИЛГАН МАТЕРИАЛЛАРНИНГ ҚАЙСИЛАРИДАН КўНГЛИНГИЗ ТўЛМАДИ. БУНГА САБАБИ?

3. СИЗНИ КўПРОҚ ҚАНДАЙ МАЗМУНДАГИ МАҚОЛАЛАР ҚИЗҚИТРАДИ?

Телефонда ёки хатда айтилган фикрларингиз исм-фамилиянгиз кўрсатилган ҳолда газетанинг ЧОРШАНБА соҳида эълон қилинади. Сиз истаган мавзуданги мақолалар икки ҳафта давомидида тайёрланиб, газета саҳифасида ёрилади. «ИШОНЧЛИ МУЛОҚОТ» суҳбатда 4 апрель, душанба куни «Тошкент оқшоми» газетасининг ходими Ақмал Ақромов навбатчилик қилади.

Хурматли оқшомхон дўстлари! Бизга телефон қилган пайтнингизда ва хат йўллаганингизда Сизларнинг эътиборингизга ҳавола этилган учала саволларга албатта жавоб қайтаришни унутмаслигингизни сўраймиз.

Алло, редакциями?

Айни муддао бўлади...

Кунинкча Ўзбекистон телевидениесида намойиш этилган «Ешлик» телестудиясининг навбатдаги «Оталар сўзи — ақлнинг қўзи» эшиттиришини томоша қилдим. Балки меннинг фикрларим бошқа телестомошениларнинг ҳам фикрига мос бўлиб тушар: эшиттиришда кўтарилган масала долзарблиги жиҳатидан жуда муҳим аҳамият касб этади. Эшиттиришнинг сценарийсини ёзган севиқли ёзувчимиз Уткир Ҳошимов кейинги йилларда республикамизда рўй берган қаллобликларнинг келиб чиқиш сабабларини атрафлича таҳлил қилиб, шу жинояткорона ишларнинг бош айбдорлари кимлар эканлигини фойда этиди.

Таниқли режиссёр, Ўзбекистон Ленин комсомолы мукофоти лауреати Мираббос Мирзаевҳидос саҳналаштирилган бу постановкадаги ролларни икром этган актёрлар ҳам асар мазмунига тушуниб, уни маромига етказганлар. Айниқса, бош қеҳрамон — колхоз раиси Жовлиев ролини икром этган Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомолы мукофоти лауреати Лутфулла Саъдуллаев, райком секретари Самадов образини яратган Саъдуллоев Зайнуллоев, аёллар ролини ишончли бажарган Ўзбекистон ССР халқ артисти Муҳаббат Йўлдошев, Дилбар Абдуллоевларнинг маҳоратига таҳсинлар ўқидим. Менмича, бу эшиттиришда қайта-қайта телеэкранларда намойиш этилса, жуда қўнғилдайдикки эш бўлур эди. Яна унинг рус тилига таржима қилинб Марказий телевидениеда ҳам намойиш этилишини истардим.

Яна бир тилак: Уткир Ҳошимов уни пьеса ҳолига келтирса ва бу пьеса Ҳамза номидаги ёки «Еш гвардия» театри саҳнасида олиб чиқилса айни муддао бўлар эди.

Ғ. УМАРОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мухбир азаси.

○ ДАМАШҚ. Сурия пойтахтидаги заллардан бирида СССР Рассмолар союзининг азаси, Ўзбек рассмолари Алишер Мирзоев асарлари кўргазмаси очилди. Экспозицияда республика одамлари ва табиятининг мадҳ этувчи 50 та сурат, жумладан рассмолнинг янги асарлари намойиш этилмоқда.

○ Кўргазмани сурялик тасвирий санъат илхосмандлари мароқ билан томоша қилмоқдалар.

○ Перуде охириги кунларда «Сеидеро лунисо» группировкаси қаршиси террорчилик ва кескин активлашди, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги.

○ Фақат биргина Панкот кишилогда террорчилар 18 кишини отиб ўлдирдилар. Шундай қилиб, шу ҳафтаингизда 78 киши синх сепаратчиларнинг қурбони бўлди.

○ Оятупло Хумайини биринчи тур савкинсини апрель кунини ўтдиган парламентга сайловлар муносабати билан Эрон халкига мактуб билан мурожаат қилди, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги.

○ Ислон революциясининг етакчили эронликлар ўз «сайловчилик бурни»ларини бажардилар ҳамда Ироқнинг боқармилари ва ракеталарига қарамий овоз бериш қўтилари олдиға ташириб буюрадилар, деб ишонч билдириди.

○ Перуде лунисо» группировкаси қаршиси террорчилик ва кескин активлашди, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги.

○ Фақат биргина Панкот кишилогда террорчилар 18 кишини отиб ўлдирдилар. Шундай қилиб, шу ҳафтаингизда 78 киши синх сепаратчиларнинг қурбони бўлди.

○ Оятупло Хумайини биринчи тур савкинсини апрель кунини ўтдиган парламентга сайловлар муносабати билан Эрон халкига мактуб билан мурожаат қилди, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги.

○ Ислон революциясининг етакчили эронликлар ўз «сайловчилик бурни»ларини бажардилар ҳамда Ироқнинг боқармилари ва ракеталарига қарамий овоз бериш қўтилари олдиға ташириб буюрадилар, деб ишонч билдириди.

16 апрелда коммунистик шанбалик ўтказилади

Беш йиллик фондига

Ватанимиз пойтахтидаги илгор меҳнат коллективларининг доҳиймиз В. И. Ленин тугилган кунининг 118 йиллиги шарафига 16 апрель кунини Бутуниттифоқ коммунистларнинг таъаббусини тўғрисидаги таъаббусини ҳаммаи қувонтиришди. Бундай қўллаб-қувватланапти. Бундай коллективлар қаторида шахримизнинг чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бир-

лашмаси коллективни бор. Бу ахил коллектив ишчилари шу кунини меҳнатда катта муваффақиятларини қўлга киритишга ахд қилишмоқда. Шанбаликда корхонанинг 2000 ишчиси ишторот этиди. Меҳнат байрамида улар томонидан 5,8 минг дона сумка, 2,5 минг дона қўпоқ, 700 та рюкзак, 600 та чамадон ва 1,1 юфти кўпоқ ишлаб чиқарилади. Ёки бошқача қилиб айтсак, шу кунини энг яхши натижа-

га эришилди, шундан 4000 сўми ўн иккинчи беш йилда қўйилган ўтказилди. Шу билан бирга корхона ҳолисига 10.000 туп қўчат ўтказилди. 2 тонна металл долом жамгарилди, 500 метр суғориш шаҳобчалари созиланди.

Коммунистик шанбаллик билан берила

Бир асар тарихи

«Ўтган кунлар».

Ўз авторининг номини йиллар тўфонидан эсон-омон олиб чиқиб, не-не маломатларга, танқидларга бардош бериб, эл қалбига сувдек сингиб, шарбатдек симирлиб яшаётган ўлмас асар. У ўзи билан ёнма-ён турган «Меҳробдан чаён», «Обид кетмон» сингари нодир романлар билан бирга Абдулла Қодирийга боқий шухрат, нура-мас ҳайкал бўлди. Совет адабиётининг забардаст вакиллари Берди Қербоёв, Мухтор Авазовлар Абдулла Қодирий номини ҳурмат билан тилга олиб, Ўрта Осиё романчилигининг отаси сифатида улуғланганлари ҳам ана шундан.

Ҳабибулла Қодирий билан суҳбатимиз романининг ёзилган йилини аниқлаш билан бошланди.

— Ҳабибулла ака, «Ўтган кунлар» илк бора 1925 йилда босилиб чиққан экан. Устоз адиб уни бир йилда ёзиб тугатганими?

— Йўқ. Ўша биринчи нашридаги отам ёзган сўзбошининг тагига 1920 йилда деб ёзиб қўйганлар. Шундан қўйиладиган тахмин қилса бўлади: асарни ёзиш фикри 1918 йилдан бошланган бўлиши керак. Йўқса сўзбоши тагига «1920 йил» деб қўйилмасди. Романи мен билан тенгдош ҳисоблайверинг. Мен ҳам 1918 йилда дунёга келганман.

Роман 1924—1925 йилларда ёзилганлигини тасдиқлайдиган яна бир гап бор. Абдулла Қодирий 1924—1925 йилларда Москвада, В. Брюсов номи Давлат журналистика институтига тахсил кўрган. Фақат охириги бобини Москвада ёзганлар.

— Роман 1925 йилда тўлиқ босилиб чиққаними?

— Дастлаб биринчи бўлими, 1926 йилда иккинчи бўлими, кейин учала бўлими нашр этилган. Биринчи бор нашри 7000 нусхада бўлган. Кейинги нашри эса 10000 нусхага ташкил этган.

— Бирон-бир журналда эълон ҳам қилинган бўлса керак?

— Ҳа, албатта. «Иқтилоб» журналинда бобма-боб берилган. 1923 йилда унинг 9—10 сонлари битта бўлиб босилиб чиқади. Худди шу сонда роман ҳам босила бошланади.

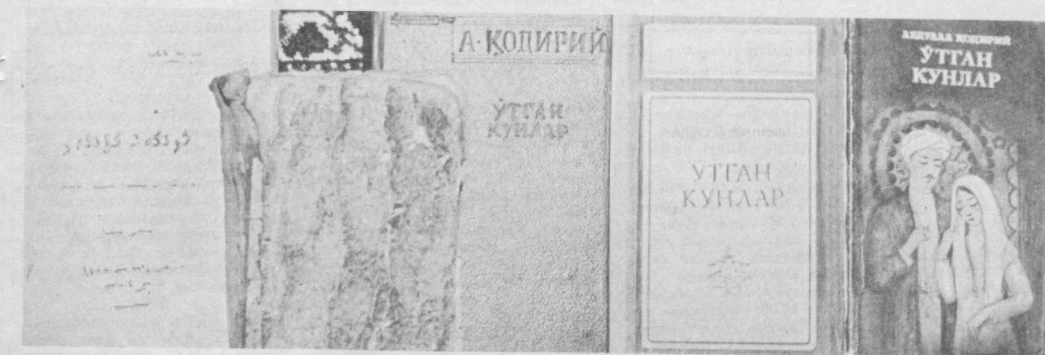
— Роман ҳақидаги илк таассуротлар ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Мен «Ўтган кунлар» ёзилаётганда 6—7 ёшли бола эдим. Эрна ўйил бўлсам керак, дадамнинг ёру-дўстлари йилларда мен ҳам даврада ўтирар эдим. Дадам янги-гина ёзилиб бўлган кўлбасани, у пайтдаги қўғоқларнинг эни кичкина, бўйи эса узун бўларди. Ўқиб беришди. Билишимча, ошна-оғайниларнинг ҳар гали йилинда романининг бир боби ўқилган. Фикрлар айтилган. Дадам шу фикрлар асосида уни қайта ишлаган бўлса ҳам ажаб эмас.

Кейин, романининг охириги бобларини ёзаётганларида йилларларнинг гувоҳи бўлганман. У кишидан ҳола-ахвол сўраганимизда «Кумушбети ўлиб қолди» деб изтироб чекканлар.

Худди шундай ҳол уларнинг улфатлари билан ҳам бўй берган. Охириги боб ўқилганда гаштак Пулат оқ-соқолликида, болоҳонада бўлган. Нон нонда, ош ошда қолган. Йиллардан кўз ёш билан тарқалишган. Хурсандчилик ҳеч кимнинг кўнглига сиғмаган.

Шу фактнинг ўзиёқ Абдулла Қодирийнинг таланти

Корректор ён дафтаридан

- Хитоблар магазини.
- Уй-сой суриллиши бошқармаси.
- Сангичилар мусобақасига ди.
- Марҳамат!
- «Терма мудир» хонаси.
- Қўй шодаси ўтлаб борар.

- Оқ чой минган пахлавон.
- Гўзаллик талонида кўргазма ўтказилди.
- Бошига теллап дўндирди.
- Олди, сотти ишларида қуш.
- Муомала бўлинг.
- Маслаҳатчи кўй сузилмас.
- Ҳалол меҳнат — кўл да-ромад.
- Файз ҒАФУРОВ.

Болаларнинг тили ширин

Беғубор олам

Дунёга келган ҳар бир инсон учун бу кўкна олам янгида намойи бўлади. Инсон боласи ўсиб-ўлғайган сари атроф-муҳитини, жамият қонун-қоидаларини ўрганиб боради, бу йўлда кўпгина қийинчилик ва тўсиқларни енгиши керак бўлади.

Английлик, болалар тили — болалар дунёсини акс эттириди. Бу дунё эса соддалик, самимийлик, беғаразлик, беғуборлик билан тўлган, булар эришайларимизнинг ҳаётий тажрибалари йўлими, борлиқини ҳали муррак идрок этишлари билан боғлиқдир. Шу нуқта назардан ширинтойларимиз нуқти психологлар, мантқиқчилар, тилшунослар томонидан ўрганилишига сазовор бўлган катта ва мароқли бир соҳадир.

Қўйида кичкинтойларимиз тилидан баъзи намуналарни азиз оқшомхонларимиз диққатига ҳавола этдик.

ҲИД БИЛАДИГАН КҮЗ

ГУЛ НОМИ

Азиза ошхондаги кириб, хонани тутиб кетган газ ҳидидан кўзи ачиди-да, онесидан сўради:

— Ойижон, кўз ҳам ҳидини биладими?

Санжар:

— Ойижон, бу гулнинг номи нима?

— Билмадим.

— Нимага! Сиз бу гулни ўзингиз боққан эдингиз-ку!

ОСМОН ҲАМ ШИФТ

Ховлида сакраб уйнаётган жажжи Назокат:

— Ойижон, мен шифтга на сакрайман, — деди.

— Шифт уйда-ку!

— Нимага, осмон ҳам биз учун шифт-ку!

УХШАГАН АДАШТИРДИ

Муруччи биринчи марта кўрган Санжар хайрон бўлиб сўради:

— Ойижон, бу кум-ку, кумни ҳам одамлар ейдими?

ОЛЧА ДАНАГИ

— Ойижон, нима учун ҳар бир олчаннинг ичига данак солиб чиқишган? Барибир уни еганда олиб ташлаймизку! — деди таажжубланиб Санжар.

Офтобхон УМАРХУЖАЕВА, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтининг илмий ходими.

Ишончли мулоқот

«Мен «Бир асар тарихи» рубрикаси остида берилаётган суҳбатларни ўқиб боришман. Кўплари мен учун янгилик бўляпти.

Хурматли редакция! Ўзбек совет адабиётининг биринчи романи бўлган Абдулла Қодирийнинг «Ўтган кунлар»и ҳақида ҳам ҳикоя қилсангиз».

Назира АБДУҚОДИРОВА, хизматчи, Юнусобод.

«Ўтган кунлар»

БУЮҚ АДИВНИНГ Ўғли ҲАБИБУЛЛА ҚОДИРИЙ БИЛАН СУҲБАТ

ҳақида, романининг юксак баъдий ёзилганлиги ҳақидаги фикрларни исботлайди.

— Устознинг иш жараёндари ҳақида билганларингизни ўртоқлашсангиз...

— Дадам ижодий ишни енгил меҳнат деб қарамасди. Сандалда ўтириб ишлаганликлар учун курсида доимо қоғоз, учи яхшилаб чиқарилган беш-ўнта қалам тайёр турарди. Бир қаламнинг учи тўмтоқланса иккинчисини олиб ёзиб кетаверардилар.

Кейин дадам сира ҳам ўчириб, қайта кўчирмасди. Мабодо бир абац, қаторлар ёқмаса, бон айтганимдек қамбар қоғозни қайчи билан кесиб, ёзилган текст устига елимлаб, ёзавардилар.

— «Ўтган кунлар» жуда машҳур бўлган экан...

— Машҳур эди деб оғиз кўчиртириб ўтирмай, бир воқеани айтиб берай. Жуғрафон ая бўлардилар, ҳозир ҳам борлар. Ўша киши ҳозирги «Зарафшон» ресторани рўпарасидаги китоб магазинида романини олиш учун уч кун навбатда турганини айтиб берадилар.

Роман босилиб чиққандан кейин дадам Самарқандга борганда, бир одам у кишига эйтириб билдирган экан:

— Менинг сизга бир сўзим бор. Отабенининг иккинчи уйланишига Мирзакарим қутидор розилик беради. Қайси ота ўз қизининг устига қуёдош келишига рози бўлади?

Дадам ётиги билан нега шундайлигини тушунтириб беради.

— Романдаги образларнинг ҳаётда прототиби бўлганмикин?

— Бўлган, албатта. Бир суҳбатда дадам «Ўзбек оғим — бу Жосият бунинг» деганларни ҳали-ҳали қулоғимда. Жосият бунинг, гали кескир, шаддо, оғзи ботир аёл бўлганлар. Романдаги Ўзбек оғим ҳам худди шу хусусиятга эга. Оғиб оғим эса иккинчи бунинг Хонимбидан кўчирма. У киши Жосият бунининг акси — юмшоқ табиат, итотли аёл бўлган экан.

Кумуш аса ҳаётда бор қизнинг образи. Қодир бувам ўзларининг бир жияларини Ойкумш деб атаганлар. Ойкумш ғоятда гўзал, оқила, ширинсухан киз бўлган. Ундаги бор хислатларни романдаги Кумушга кўраман. Асардаги бошқа персонажлар Юсуфбек ҳожи, Мирзакарим қутидорларнинг ҳам прототиpleri бўлиши керак.

— Роман босилиб чиққач, қаттиқ танқидга учрагани ростми?

— Учраганда қандоқ. Эндиликда очик айтилапти. Кўплай танқидчилар асарни бирёқлама талқин қилишган. Абдулла Қодирийнинг «миллатчи», «буржуа» ёзувчиси, ўтмишга саяда қиялпти, деб айблаган.

Дадам, Ўзбек совет ёзувчиси Абдулла Қодирий, мана шу ҳовлидан 1937 йилда олиб кетилган. 1938 йилда эса, бугеги ҳаммага маълум. У кўролмаслик, ичироклик, ҳасаднинг, мансабпарастларнинг фитнаси қурбони бўлди. Ҳатто шунчалар маҳорат билан ёзилган, дадамнинг юрак қони қўшиб ёзилган «Ўтган кунлар» ҳам унга вафо қилмади: асосан, шу роман учун у қаттиқ изғоланди. Йиллар ўтиши билан барча айблар тухмат ва бўҳтондан иборат эканлиги исботланди: Ҳақ жойига қарор тоиди. Роман ҳали ҳам севиб ўқилапти. У бир неча марта қайта нашр этилди. Барибир, китоб дўконлари пештахтасидан уни топиб бўлмайди.

— Ҳабибулла ака, суҳбатингиз учун раҳмат. Сизга ҳаминча соғлиқ, саломатлик тилаймиз.

— Раҳмат. Оқшомхонларга яхши китоб умридек, умри-боқий китоб ўқинишдек бахт ҳаминча ёр бўлсин.

Суҳбатни Темур УБАЙДУЛЛАЕВ ёзиб олди.

Қизиқарли пазандалик

Ипакдан тайёрланган овқат

Яқинда «Известия» газетасида қўйидаги мазмундаги бир хабарга кўзим тушди. Унда айтилишича, Токио университетининг профессори Киёси Хирабаяс ҳозирги гўзал шоҳи-атласлару, крепдеши ва крепжоржетлар тўқиладиган ипак келажакда одамлар учун бағоят шифобахш овқатга айланиб қолиши мумкинлигини айтган. Профессор бир неча йил ипак толарини текшириш оқибатида шундай хулосага келибди.

Маълумки, Япония қадим давлардан бунён ипак мамлакатларидан бири ҳисобланади. Эндиликда сунбий толарининг кўп ишлаб чиқарилиши ва бундан тўқилган матолар, чиройли, бежирим ва арзон бўлганлигини ипакчилик кундан-кунга камдаромад соҳага айланиб қолди. Профессор Киёси Хирабаясининг мақсади ипакчиликнинг аввалги шон-шухратини тиклаш эди. У шу йўлда кўп изланишлар у олиб борди. Натижада ипакнинг кимёвий таркибиде оқсил ва протеин моддалар жуд афзаллиги олими эътиборини ўзига торди. Маълумки, оқсил ва протеин одамнинг овқатинида энг тўққутар, зарурий ва фойдали моддалар ҳисобланади. Агар ипак толарини эритиб унга мева шарбатлари, желатин (гўштдан лик-лик таомни тайёрлашда ишлатиладиган модда), органик жавҳарлар қўшиб тайёрланса ипак мураббоси ҳосил бўлади. Бу таом шу қадар хушхўрлик, ҳар қанақа овқат танловчига ҳам манзур бўлиши мумкин.

Сирасини айтганда, япон ва хитой пазандчилигида қадим-қадимдан ипак қуртнинг таркибиде қотиш, соя ёғига қовуриб ейиш ёки пилла ичидан чиқадиган гўмбатини ўз ёнига қаварқ қилиб қовуриб, ёки сирлатиб ейиш одат бўлган. «Бироқ ипакнинг ўзини шифобахш таом сифатида истеъмол этиш мумкинлигини шу вақтга

қатто у мияда бўлган руҳга ҳам фойда қилади. Мен бунинг ипакнинг кўзга сурма қилиб қўйида кўриш қувватининг кучайишдан текшириб билдим. Ипакни эсда сақлаб қолиш қобилиятига ва жигардаги руҳга ҳам манфаати бор, мен бунинг семиртиришдан кўриб билдим. Маълумки, ипакнинг семиртириш баъданнинг ундан озиклиниши жиҳатидан эмас, балки озикни ишлатиш учун табиий руҳни кучайтириши туфайлидир.

Ипакни мўътадиллаштирмасдан истеъмол қилинади. [Абу Али ибн Сино. «Тиббий рисола», нашрга тайёрловчилар У. Каримов ва Ҳ. Химматуллаев, Ўзбекистон ССР Фанлар ширети, 1987 йил, 132-бет].

Хўш, ипак қандай истеъмол қилинади? Бу тўғрисида буюқ ҳолим Юсуф ат-Табии ал-Хиравийда (XVI аср) бундай байт бор:

Бир дирҳам ипакни ҳар кимса ҳар кун,

Қайчилаб уч қимса қўшиб асала,

Ийлаб, ундан қилса истеъмол агар,

Шод қилар, дуч келмас асло касалга.

Ешлар каби ундан кучга тўладим,

Мустаҳкам бўладим, йиқилмас салга.

(«Ҳақиқий ҳикоят», II нашри, форсчадан Маҳмуд Ҳасан таржимаси, «Медицина» нашриёти, 1985 йил, 122-бет).

Бизнинг бобокалонларимиздан кўп нарсаси қолган, шу меросдан жаҳон баҳрамандлигини хурсандимиз.

Карим МАҲМУДОВ,

фалсафа фанлари кандидати, доцент.

Шифобахш ўсимликлар

Эман — кўланкаси майдон

Эман деганда кўз олдимишга ўрмонларда учрайдиган сер-савлат дарахт келади. Дарахтнинг эман сершоҳи сада дарахт. У жуда умрбоқий ўсимликлар қаторидан жой олган бўлиб, 400 йилдан 1000 йилгача яшайди. Забардаст бу дарахтнинг баландлиги 50 метргача боради. Кўркам ва чиройли мебеллар мана шу дарахтнинг ёғочидан тайёрланади.

Эман (дуб, болут) қорақайишлар оиласига мансуб бўлиб, бир неча турлари мавжуд. Ўзбекистонда соя берувчи, манзара нафис этувчи ўсимлик сифатида йўл ёқларига, хиёбонларга экилади. Ватанимизнинг Европа қисми, Кавказ ва Узоқ Шарқ ўлкаларида эманлар ўрмонларини ташкил қилади.

Дарахтнинг бир шохиде оталик гули бўлса, бошқа бир шохиде оналик гули рувоиланади, яъни бу бир уйли, иккинчи янглик ўсимлик бўлиб, меваси пишганда бошмалдан кичкина ёнгоқча (жолуд) ҳосил бўлади.

Эманининг фойдали хусусияти шунданки, унинг пўстлогини медицинада доривор хом ашё сифатида ишлатилади. Пўстлогининг таркибиде ошпаш хусусиятига эга бўлган буриш-тирувчи органик нисолотлар мавжуд ва бу пўстлогидан тайёрланган қайнатма оғиз, томоқ бўшлиғи яллиғланганда, тиш кичикларидан оқ оғизда ҳамда гинекология амалиётида антисептик восита сифатида қўлланади.

Баҳорда пўстлогини тайёрлаш учун қуртақлаётган эманининг бўталган ёш шохларини ишлатиш мумкин. Шилиб олинган пўстлогини ярим сантиметр ҳажмда қиймаланади, салқин ва қуруқ жойда қуритилади. Айни навбатор давларида, кўча ва хиёбонларга бошқа дарахт ниҳоллари сингари эман кўч-ларини экилса, ҳаводаги чанг-ғуборларни юзига қотиб атроф-муҳитни тозалайди, кўркам манзараси ва соя-салқини билан одамларга ором беради.

Уйғун АБДУЛЛАЕВ, доршунос.

Қулоққа чалинган гаплар

- Эшқини ёп, уй совқотиб кетди-ку! (Отанинг дўни).
- Қайнонанига чой узатганда икки қўлингиз кўксингизда бўлсин.
- (Отанинг қизига ўғити).
- «Волков аудитория ёнида турган дўстларидан кўрча-ниса сўради: — Ким олапти имтиҳонни? — Зайцева. У бирдан хурсанд бўлиб кетди».
- (Хикоятдан).
- Шаҳноза ҒАФУРОВА.

Янги анъана

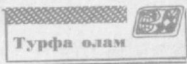
Республика актёрлар уйида қатор маданий тадбирлар уюштирилляпти. Чунонки, ҳафтанинг ҳар жума кунинда «Санъат оқшоми» туркумидан таниқли санъаткорлар ижода бағишланган учрашу кечалари ўтказилмоқда. Москва, Ленинград шаҳарларида бу анъана яхши кўйга қўйилган. Севишли санъаткор билан яқиндан мулоқотда бўлиш барча куй ва ракс мухлисларининг озуқасидир.

Актёрлар уйи «Санъат оқшоми» программаларида клас-

сик ва замонавий санъат усталари қатнашмоқдалар. Машҳур хонанда Рафат Кучукова, Ольга Александрова, концертмейстер Светлана Паркова кабилар билан бўлган учрашу барчага манзур бўлди.

СУРАТЛАРДА: санъат мухлислари; А. Навоий номи театр солисти Гўлгина Зокрива ва Ҳусан Набиевлар.

Автор фотолари.

Ишончли мулоқот

Баден-Вюртемберг ўлкаси (ГФР) йўлларидан бирининг ўрмон оралаб ўтувчи участкаси бўйлаб нур қайтарувчи пластинка — кўзгулар ўрнатилган. Автомобиль чирокларининг нурини тушган тақдирда улар дарахтзор томонини кўрсатиб, яшил шуъла тарата бошлайди. «Мушук кўзи» деб аталган ана шу кўзгулар ҳайвонларни ҳурқитиш мақсадида янгилашиб келаётган машиналар олдига йўлни кесиб ўтмасликларини учун ўрнатилган. Янгилик яхшигина самара келтирмоқда: тўғрашувлар сони кескин камайган.

КЕНГУРУНИНГ СИРИ

Кенгуруларнинг ҳаракат аппаратини синчилаб ўргатган Австралиядagi «Аделаида» университети олимлари мазкур апаратнинг тежамлилиги жиҳатидан низолатда нодирлар, деган хулосага келидилар. Ана шу ҳайвон ҳар саъра-ганида сарфлаган энергиясининг қарийб 90 проценти, яъни нафис қилиш учун «саклаб қолар» экан. Агар югуриш тезлигини ошириш лозим бўлса кенгуру олинроқ масофатга сакрай бошлар экан. Бу ерга қўйилган қадимлар сонини камайтириб, қаршилик кичкин осовроқ етиб ўтиш иккинчиси беради.

АСАЛАРИЛАР ҚУНЖУМИ

Нигериянинг Боккос шаҳрида ўтаётган суд мажлиси қутлимаган воқеа сабабли тўхтатиб қўйилди: зағла минглаб ғазабланган асаларилар ёпирилиб кирди. Улар дуч келган одамни ҳеч аёвсиз қада бошладилар. Соқчи ва мазкур иш юзасидан ўтаётган икки гувоҳи худдиндан кетиб йиқилгандан сўнг, ҳозир бўлганларнинг ҳаммаси, шу жумладан судья ва айбдор ҳам зални ташлаб қочнишга мажбур бўлишди.

Суд биноси олдидида майсаторни мажон қилиб олган асаларилар уяси оёсийтагини қораловчилар билан ҳимоячилар ўртасидаги низоҳатда қаттиқ тортишува бўлган бўлиши ахтирмоқдан холи эмас. Ҳақини қиққан асаларилар балки шу йўл билан ўз «территорияларида» тинчлик ўрнатмоқчи бўлишгандир.

ТЎРТОҚЧИЛАРНИНГ «НИХОҚ БЮРОСИ»

Кикко ва Бриччола — Миланда очилиш одадидан ташқари «ниҳоқ бюроси»нинг дастлабки мижозларини ана шундай деб аташди. Тўғри, бу ерга «келин» ва «куёв»лар ўз хоҳишлари билан ташириб буюриш-полмайди: уларни қўлда кўтариб, бўйинбоғидан етаклаб ёки автомашиналарга солиб келтиришади. Зибратчилар бино ичкарига кириб, қувноқ ақиллаш, дағдағали вовуллаш овозларини эшитганларидан кейингина ҳамма нарсаси ойдин бўлади. Бўлажак «ёш ойда аъзолари» ёнгинийдилар, думларини лиқиллатишади, ёки аксинча, маънос ҳолда полта ўтириб олади. Ахир олдидан танишув маросими турибди. Унинг қандай тугатилиши ким билсин?

«Оловидининг шамчиро» деб аталган «ниҳоқ бюроси»нинг эгалари турли хилда турлар билан бир қаторда итлар учун «танишув кизматини» ҳам ташкил эттирган. Қўнчида бу ерга даставвал лайҳаларнинг эгалари ташириб буюришади: улар ўзлари билан содиқ тўрт оёқли дўстларининг фотосуратини, насл-насаби ҳақидаги ҳужжатининг нусха-сини олиб келиб, маънос вақарини тўлдирди. Унда барча зарур маълумотлар, шу жумладан итнинг одадлари ҳам кўрсатилиши лозим.

Миландиларга мазкур ташибуус хуш ёниб қолди: қўнғирроқ қилиб, ўзларининг ёш оварка итларини қўн оқиларга йўлбошчилик сифатида бегараз топшириш талкиф этиётганлар ҳам бор.

Жыма

ерде, олисда, дарё ортда» (А. Довженко номли киностудия). 17.30 География. СССР экономикаси: Ягона халқ хўжалиги комплекси. 18.00 Ингилликлар. 18.15 «Исон болаликдан бошланади». Болалар мебеллари муаммоси. 18.50 Бутунтинтоқ XIX партия конференцияси олдидан. «Қайта қуришни идеологияси асослари». 19.20 «Фантодром-3». Мулътфильм. 19.30 «Азбобот» (рус). 19.45 «Ўлкамизни бoғ-роғларга яйлантiramиз», Республика табиати муҳофазаси қилиш жамияти билан биргаликда тайёрланган кўрсатув. 20.30 «Азбобот». 20.50 Тошкент табиати ва рoсминлari сазоати институти студентининг концерти. 21.30 Москва, «Времья». 22.05 Москва, «Қайта қуриш проекторлари». 22.15 Т. Пулат «Ичкўв». Видеофильм. 4-қисм. 23.20 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро ахвол кундалиги. 23.35 Телетомошибинларнинг талаблария биноан. «Қайгуриш ярашмайди». Фильм-концерт. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ
УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Қора шахзода». Бадий
фильм. 21.00 «Шаҳар тавишлари
ва муаммолари». Атроф-муҳитин
муҳофиза қилиш ҳақида.

ДУШАНБА КУРСАТАДИ:

21.30 Москва. «Время». 22.05
Москва. «Қайта куриш прожектори».
22.15 «Ешлик ҳамма нарсга
жавобгар» (тақорр.). 00.05 Курса-
тувлар программаси.

9 апрель

8.00 Эмгэг

ри», Хужжатли фильм. 14.00 Уз-
ССР Давлат телерадиоси халқ
чолар оқрустиринг концерти.
14.40 «Шилли» студияси кўрсади.
«Комсомол ва қайта қуриш». 15.20
«Оқ бўрон». Ўзбекистондаги қор
кўчи станцияларининг иши ҳақи-
да (тақрор, рус.). 15.45 «Техника
икюидети мактаби», Техник маса-
лаларни ечиш. 16.10 И. Гайдн.
«Торли қаварте». 16.30 «Хўжалик
ҳисоби ва ўз-ўзини маблаг билан
таъминлаш йўлида». Сурхондарё
областидан кўрсатув. 17.00 «Театр
ва замон». М. Горький номли
театр ҳақида ҳикоя (рус.).

18.00 Кўрсатувлар программаси, 18.05 «Комсомол прожектори», 18.20 «Мирзо Улугбек», Телевизион ҳужжатли фильм премьераси, 18.30 Ўсмирлар учун «Тенгдаш» (рус.), 19.15 «Зиёфатдан кемага», Ичкикилобозликнинг зарари ҳақида ҳужжатли фильм, 19.30 «Ахбороти» (рус.), 19.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади, «Қувноқлар ва зуққолар», Тошкент давлат Медицина институти ва Тошкент Фармацевтика институтидаги студентлари учрашуви, 20.30 «Ахбороти», 20.50 «Ёшлик» студияси кўрсатади, «Қувноқлар ва зуққолар» (да-

воми). 21.30 Москва. «Время».
22.00 Москва. «Қайта куриш про-
жектори». 22.10 «Музыка жавони».
23.10 «Баҳор ҳамоҳанглиги». Те-
лефильм. 24.00 Кўрсатувлар про-
граммасы.

ивожлант
овлашиб 6

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ
УЧУН ПРОГРАММА
ФУНДАЗЕ КУРСАТАДИ:

18.30 «ХКШ» (Хабар қиламиз,
курсаатамиз, шарҳлаймиз). 20.00
«Мезгил». 20.30 Телефильм. 20.50
«Олий мактабда қайта куриш: Б.
Бейшеналиева номида Қирғизистон
Давлат санъат институтининг

Москва, «Время». 22.00 Москва.
«Қайта куриш прожектори». 22.10
«Бўлмаган нарсе ҳақида». Бадий
фильм.

10 апрель

да (рус.). 13.10 Экранимизда биринчи марта. «Эркак — эркакда». Бадийий фильм (А. Довженко номли киностудия). 14.15 «Қувноқ стартлар». Сирдарё областининг «Олга» ва Хоразм областининг

ажи. 10.00
Совет Ит

17.40 Курсуватлар, программа-
си. 17.45 «Тугилган кун». Мульти-
фильм. 18.00 Футбол бўйича
СССР чемпионати. «Пактор» —
АСК (Ростов-Дон). 2-тайм. «Пактор»
Марказий стадиондан олиб
курсутилди. 18.45 Мактаб ўқу-
чилири учун. ЭУССР Давлат теле-
радиоси «Булбулча» болалар коллек-
тивларининг ҳисобот концерти.
19.30 «Ахборот» (рус.). 19.50
«Бугун — Мамлакатни ҳақ ҳу-
жумидан муҳофаза қилиш қўшин-
лари кунин». Генерал-майор В. С.
Рувимов сўзи. 20.00 «Қўшқин сени
излаб топади». Фильм-концерт.
20.25 Кинолаҳда. 20.30 «Ахборот».
20.50 Лирик концерт. 21.30 Мос-
ква. «Время». 22.05 Телешоша

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ
УЧУН ПРОГРАММА
ДУШАНА КЎРСАТАДИ:

17.40 Кўрсатувлар программаси.
17.45 «Парк». Бадий фильм (рус.).
19.00 «Новости». 19.15 М. Зош-
ченко. «Омдасиз куни». Телеовел-
ла. 20.00 «Ахбор». 20.15 Кинола-
в. 20.30 «Рангорант» (такрор).
21.30 Москва. «Время». 22.05

«Яна битта ёшлар програмаси»,
23.05 Фильм-концерт.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет нури-
лиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84;
шаҳар ҳўжанди, савдо ва хўжалик хўроми — 32-55.79, 32-55.80, 32-55.81, 32-55.82, 32-55.83, 32-55.84, 32-55.85, 32-55.86, 32-55.87, 32-55.88, 32-55.89, 32-55.90, 32-55.91, 32-55.92, 32-55.93, 32-55.94, 32-55.95, 32-55.96, 32-55.97, 32-55.98, 32-55.99, 32-56.00, 32-56.01, 32-56.02, 32-56.03, 32-56.04, 32-56.05, 32-56.06, 32-56.07, 32-56.08, 32-56.09, 32-56.10, 32-56.11, 32-56.12, 32-56.13, 32-56.14, 32-56.15, 32-56.16, 32-56.17, 32-56.18, 32-56.19, 32-56.20, 32-56.21, 32-56.22, 32-56.23, 32-56.24, 32-56.25, 32-56.26, 32-56.27, 32-56.28, 32-56.29, 32-56.30, 32-56.31, 32-56.32, 32-56.33, 32-56.34, 32-56.35, 32-56.36, 32-56.37, 32-56.38, 32-56.39, 32-56.40, 32-56.41, 32-56.42, 32-56.43, 32-56.44, 32-56.45, 32-56.46, 32-56.47, 32-56.48, 32-56.49, 32-56.50, 32-56.51, 32-56.52, 32-56.53, 32-56.54, 32-56.55, 32-56.56, 32-56.57, 32-56.58, 32-56.59, 32-56.60, 32-56.61, 32-56.62, 32-56.63, 32-56.64, 32-56.65, 32-56.66, 32-56.67, 32-56.68, 32-56.69, 32-56.70, 32-56.71, 32-56.72, 32-56.73, 32-56.74, 32-56.75, 32-56.76, 32-56.77, 32-56.78, 32-56.79, 32-56.80, 32-56.81, 32-56.82, 32-56.83, 32-56.84, 32-56.85, 32-56.86, 32-56.87, 32-56.88, 32-56.89, 32-56.90, 32-56.91, 32-56.92, 32-56.93, 32-56.94, 32-56.95, 32-56.96, 32-56.97, 32-56.98, 32-56.99, 32-57.00, 32-57.01, 32-57.02, 32-57.03, 32-57.04, 32-57.05, 32-57.06, 32-57.07, 32-57.08, 32-57.09, 32-57.10, 32-57.11, 32-57.12, 32-57.13, 32-57.14, 32-57.15, 32-57.16, 32-57.17, 32-57.18, 32-57.19, 32-57.20, 32-57.21, 32-57.22, 32-57.23, 32-57.24, 32-57.25, 32-57.26, 32-57.27, 32-57.28, 32-57.29, 32-57.30, 32-57.31, 32-57.32, 32-57.33, 32-57.34, 32-57.35, 32-57.36, 32-57.37, 32-57.38, 32-57.39, 32-57.40, 32-57.41, 32-57.42, 32-57.43, 32-57.44, 32-57.45, 32-57.46, 32-57.47, 32-57.48, 32-57.49, 32-57.50, 32-57.51, 32-57.52, 32-57.53, 32-57.54, 32-57.55, 32-57.56, 32-57.57, 32-57.58, 32-57.59, 32-57.60, 32-57.61, 32-57.62, 32-57.63, 32-57.64, 32-57.65, 32-57.66, 32-57.67, 32-57.68, 32-57.69, 32-57.70, 32-57.71, 32-57.72, 32-57.73, 32-57.74, 32-57.75, 32-57.76, 32-57.77, 32-57.78, 32-57.79, 32-57.80, 32-57.81, 32-57.82, 32-57.83, 32-57.84, 32-57.85, 32-57.86, 32-57.87, 32-57.88, 32-57.89, 32-57.90, 32-57.91, 32-57.92, 32-57.93, 32-57.94, 32-57.95, 32-57.96, 32-57.97, 32-57.98, 32-57.99, 32-58.00, 32-58.01, 32-58.02, 32-58.03, 32-58.04, 32-58.05, 32-58.06, 32-58.07, 32-58.08, 32-58.09, 32-58.10, 32-58.11, 32-58.12, 32-58.13, 32-58.14, 32-58.15, 32-58.16, 32-58.17, 32-58.18, 32-58.19, 32-58.20, 32-58.21, 32-58.22, 32-58.23, 32-58.24, 32-58.25, 32-58.26, 32-58.27, 32-58.28, 32-58.29, 32-58.30, 32-58.31, 32-58.32, 32-58.33, 32-58.34, 32-58.35, 32-58.36, 32-58.37, 32-58.38, 32-58.39, 32-58.40, 32-58.41, 32-58.42, 32-58.43, 32-58.44, 32-58.45, 32-58.46, 32-58.47, 32-58.48, 32-58.49, 32-58.50, 32-58.51, 32-58.52, 32-58.53, 32-58.54, 32-58.55, 32-58.56, 32-58.57, 32-58.58, 32-58.59, 32-58.60, 32-58.61, 32-58.62, 32-58.63, 32-58.64, 32-58.65, 32-58.66, 32-58.67, 32-58.68, 32-58.69, 32-58.70, 32-58.71, 32-58.72, 32-58.73, 32-58.74, 32-58.75, 32-58.76, 32-58.77, 32-58.78, 32-58.79, 32-58.80, 32-58.81, 32-58.82, 32-58.83, 32-58.84, 32-58.85, 32-58.86, 32-58.87, 32-58.88, 32-58.89, 32-58.90, 32-58.91, 32-58.92, 32-58.93, 32-58.94, 32-58.95, 32-58.96, 32-58.97, 32-58.98, 32-58.99, 32-59.00, 32-59.01, 32-59.02, 32-59.03, 32-59.04, 32-59.05, 32-59.06, 32-59.07, 32-59.08, 32-59.09, 32-59.10, 32-59.11, 32-59.12, 32-59.13, 32-59.14, 32-59.15, 32-59.16, 32-59.17, 32-59.18, 32-59.19, 32-59.20, 32-59.21, 32-59.22, 32-59.23, 32-59.24, 32-59.25, 32-59.26, 32-59.27, 32-59.28, 32-59.29, 32-59.30, 32-59.31, 32-59.32, 32-59.33, 32-59.34, 32-59.35, 32-59.36, 32-59.37, 32-59.38, 32-59.39, 32-59.40, 32-59.41, 32-59.42, 32-59.43, 32-59.44, 32-59.45, 32-59.46, 32-59.47, 32-59.48, 32-59.49, 32-59.50, 32-59.51, 32-59.52, 32-59.53, 32-59.54, 32-59.55, 32-59.56, 32-59.57, 32-59.58, 32-59.59, 32-59.60, 32-59.61, 32-59.62, 32-59.63, 32-59.64, 32-59.65, 32-59.66, 32-59.67, 32-59.68, 32-59.69, 32-59.70, 32-59.71, 32-59.72, 32-59.73, 32-59.74, 32-59.75, 32-59.76, 32-5

мадҳар ҳушмалӣ, савдо ва майшои ҳизмат — 32-53-33; капитал қурилиши — 32-56-83; фан ва укув юртилари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик реданцияси — 33.99-42, 32-53-66; таълимчилик, илмий, таълимчилик, илмий, таълимчилик — 33.55.84.